

RENOVACIÓ

Setmanari Nacionalista Republicà

Any IV.—TARRAGONA, 27 Agost de 1916.—Núm. 152.

PER L'HEGEMONIA CIUTADANA

ELS SUCESSOS DE GIRONA

HEM de creure que'ls nostres llegidors estaran enterats dels greus successos ocorreguts en la ciutat de Girona, la noble ciutat, espill de pobles lliberals, fiel guardadora de totes les toleràncies i respectuosa de les lleis estatuides i qual pau de poble pacífic ha sigut trencada amb motiu d'uns successos entre'l poble i la guarnició.

L'Ajuntament de Girona, interpretant fidelment els batecs ciutadans, ha sapigut afirmar enèrgica i serenament la seva personalitat a la vegada que ha donat, amb la seva actitud, una bella i hermosa mostra d'amor als interessos que té confiats.

L'afirmació de l'hegemonia ciutadana que ha portat a bon terme aquell model de Ajuntament, el fa mereixedor de l'aplaudiment de tot Catalunya.

En la sessió extraordinària que celebrà el mentat Ajuntament—i en quals moments estaban tancats tots els establiments de Girona en senyal de protesta—, se acordà publicar un document com a memorial dels agravis, document que no'ns podem sustreure'ns de reproduir-lo, dirigit a les altes autoritats les qui deuen ja de estar enterades i per tant es d'esperar de llur seny que procediran amb la recititut que la seva missió imposa i que quedarà restablert íntegrament el dret dels ciutadans, surant la raó per damunt del prurit malentés de una institució.

Heu's aquí el document aludit mes amunt, que fou aprovat unanimitat per tot el poble, sense distinció de classes ni partits, que ha sigut entregat a l'autoritat governativa de la província de Girona per a que aquesta, a la vegada, el traslladi a Madrid:

«Excmo. Señor,

Los lamentables sucesos ocurridos en la noche del 19 del corriente, que tan honda indignación han producido en el vecindario y que tan profundamente han venido a alterar la tranquilidad de la vida ciudadana por elementos que en todas ocasiones debieron ser garantía del orden más absoluto, ponen en el caso al Excmo. Ayuntamiento, respondiendo al sentir general de la población y por sentimientos propios, a protestar de los hechos acaecidos, y obtener por todos los medios la seguridad de que no puedan reproducirse.

Y ello es tanto más de lamentar, cuanto que es tradicional en Gerona una perfecta armonía y convivencia entre el elemento civil y militar, tan sólo en muy raras ocasiones perturbada por algún hecho aislado, sofocado en cuanto se inició, y hay que referirse a los hechos que han venido surgiendo desde unos cuantos meses hasta la fecha, para convencerse de que un elemento excepcional perturbador en esta vida de relación armónica se ha producido para explicar actitudes violentas, hechos incorrectos, ademanes provocativos y llegar finalmente a la agresión armada en la forma en que se ha desarrollado en la noche del sábado último.

No puede suponerse a priori, que de una manera repentina y olvidando sus tradiciones de hidalguía ciudadana, sea el pueblo de Gerona el que haya trocado su respeto y cortesía para con el elemento militar en una actitud incompatible con la dignidad de una ciudad que tan alto puso su nombre en defensa de la Patria; y menos al conocer los hechos anormales en la forma ocurrida y como se han venido desarrollando.

Tuvieron sus primeras manifestaciones en ciertos hechos ocurridos en diversiones públicas, siempre celebradas con tranquilidad absoluta y que fueron perturbadas en distintas ocasiones por actitudes incorrectas.

Siguieron ciertos incidentes que mantuvieron latente un estado de tensión dentro de algunos elementos perturbadores y los ciudadanos de Gerona.

No es del caso exponer detalladamente cuales fueron estos hechos por ser de todos conocidos e impropios de referir en el seno de una Corporación que tenga en estima su dignidad.

Limitáronse en un principio a frases ofensivas y de pésimo gusto cruzadas entre ambas partes, más tarde bofetadas y trompazos pacientemente soportados por los paisanos, y llegamos a los sucesos del sábado, que revelan claramente, por la forma que se desarrollaron, el número y calidad de los heridos, las armas que exhibieron y dispararon los elementos militares, de alguna de los cuales se incantaron los agentes de la autoridad municipal, y hoy están en poder del Juzgado, todo ello demuestra que hubo una preparación evidente por parte de algunos elementos perturbadores, que no sospechaba ni remotamente el pueblo de Gerona, al que cogió desprevenido y desarmado en absoluto, ya que no inició agresión alguna, ni pudo repeler la que se le infirió por no estar preparado con medios adecuados a la acometida de que fué víctima.

Y es más de lamentar lo sucedido porque si hasta la fecha las cuestiones dirimidas eran con individuos bien señalados y conocidos, en los desarrollados el sábado, perdió este sello individual para generalizarse.

La importancia de ésta se desprende de la relación de heridos que sigue:

Francisco Depuig, de 18 años, contusión en la nariz. Leve.

Ernesto Ramió, de 31 años, heridas en la región parietal derecha con esquirlas óseas y otra incisa en la mano derecha; graves.

Miguel Puig, de 31 años, dos heridas punzantes en la región infra auricular y otra en la región molar izquierda; leves.

Antonio Messa, de 25 años, herida incisa en la región frontal parietal derecha; leve.

Pedro Salgado, de 28 años, herida cortante en la muñeca derecha; leve.

Luis Vilasau, de 48 años, fractura del femur izquierdo en su tercio inferior; grave.

Juan Cla, de 46 años, cristal clavado en ojo izquierdo; pronóstico reservado.

Domingo Atmetilla, de 46 años, dos heridas contusas en la región frontal y pómulo derecho; leve.

Carmelo Ministral, herida incisa en la nariz; leve.

Ante la magnitud de lo sucedido, la gravedad y lo inaudito de los hechos, la forma en que se ha desarrollado, que permite sospechar una culpable falta de previsión y ante el temor justificado de que tales hechos puedan repetirse, manteniendo esta intranquilidad en la vida de la población, el excelentísimo Ayuntamiento, recogiendo el sentir general ante los hechos sucedidos y el deseo de contribuir a que se restablezca definitivamente la paz ciudadana en mal hora perturbada, al mismo tiempo que con el propósito de recabar una satisfacción adecuada al agravio referido, acuerda:

1.º Protestar con tanto respeto como energía, de los sucesos ocurridos en la noche del 19 del actual, en las Ramblas, y del atropello de que fué víctima el vecindario, cuando pacíficamente se celebraba una fiesta popular en dicho paseo.

2.º Recabar de las autoridades militares que se obtenga una satisfacción que a juicio del Ayuntamiento sea suficiente reparación del agravio inferido, sin perjuicio de adoptar otras resoluciones encaminadas al mismo fin.

3.º Reservarse todos los derechos que las leyes conceden para ejercitar las acciones penales y civiles que al Ayuntamiento pueden competirle en los procedimientos sumariales que se instruyan.

4.º Reclamar el apoyo de los señores senadores, diputados y elementos corporativos de la ciudad, agradeciéndolo a los que desde luego lo prestaron u ofrecieron.

5.º Presentar en Corporación al señor gobernador civil estos acuerdos para que sean llevados al Excmo. señor Ministro de la Gobernación.

6.º Trasladarlos también al Excmo. señor Capitán General de esta Región y al Excmo. señor Ministro de la Guerra; y

3.º Sufragar los gastos de curación de los heridos en los sucesos del 19 del corriente.

Casas Consistoriales a veintinueve de agosto de mil novecientos diez y seis.»

Confíem que per la magnitud dels fets i per lo que en si representen, els cridats a fer justícia la farán com cal.

Mentrestant RENOVACIÓ dirigeix pel mitjà de aquestes ratlles la seva mes amplia felicitació a l'Ajuntament de Girona pels acords presos en defensa de l'hegemonia ciutadana, a la vegada que la protesta de aquets fets.

El torpedejament de vapors neutrals

PER diferents periòdics hem vist, amb gust, que's preocupen extensament de aquesta qüestió palpitant per a les nacions neutrals que, com Espanya, tan sovintment li son torpedejats sos vapors per submarins alemanys o austríacs. I com aquest es un assumpte del qual es menester crear una forta opinió a fi de que'l govern se'n dongui forsa compte del perill a que estem rodejats, çò és, el quedar-se poc menys que sense vaixells are, que ja's coneix de una manera remarcable la manca de tonelatje per a les nostres necessitats, es arribada la hora per a que de una manera terminant se prengui un determini per a refer-nos dels perjudicis que ja'ns han ocasionat els imperis centrals.

Primerament se creia que era una cosa legal el torpilleig de vapors neutrals, tan freqüent es repetien; mes ja se ha demostrat de una manera ben clara que no tan solsament es ilegal sinó que's poden exigir responsabilitats als destructors dels vaixells, ja que aquests poden lliurement proveir a les nacions beligerants de tota mena de articles, encare que hagin sigut declarats contrabando de guerra i per tan poden també lliurement transportar-los als punts aon van destinats, sense que ningú ho pugui privar.

Lo que si hi hà, es que les nacions perjudicades amb el contrabando de guerra, pel mitjà de les seves esquadres poden deturar el barco i sometre la capturació a un tribunal de preses per a que aquest designi lo que deu de fer-se amb la càrrega del vaixell, emprò mai destruir aquest.

Per què, doncs, el govern espanyol, resta aixís parat, sense ni tan sisquera fer arribar la seva protesta a l'Alemanya, sempre que se li destrueix un barco? Si els drets i deures relatius a les persones i potencies neutrals en cas de guerra, com hem vist ben clarament demostrat en varis articles ocupant-se de aquest problema, ampara, no deixant lloc a dubtes, el punt relatiu a això, per què, doncs, no fer prevaldre'ls aquests drets? Això ens ve a demostrar que amb la excusa de la neutralitat, el nostre país, per boca del govern, està en un tot al costat dels imperis centrals i aquestos, per tota paga, van mermant el nostre tonelatje.

Que podem, doncs, esperarar rera aquesta gent? La guerra va allargant-se i per tant demostrant que de cada día es més remarcada la derrota final per part de l'Alemanya, venint a corroborar-ho les pèrdues que sofreix des de que'ls aliats han pres la ofensiva, i per altra part el fracàs de Verdun, que és el mes gros que han tingut els exèrcits del kaiser. Si des de'ls començament de aquesta hecatombe europea, no haguèssim tingut la fermesa del triomf de la llibertat i la justícia, encarnada pels aliats, els fets actuals ens farien ja dubtar de la possibilitat de guanyar els germànics, mes com diem mes amunt i

cóm ja se ha reflectat moltes vegades en aquestes modestes columnes de RENOVACIÓ, tenim fe en el complert triomf dels aliats. Emprò aquesta mateixa confiança ens fa augurar un mal pervindre per a la nació hispànica, puix que amb les nostres aberracions no hem sapigut col·locar-se allà aon ens pertanyia per a esdevenir un país ric i una gran nació respectada en el concert mundial, i de aquí que no volem deixar de prestar nostre apoi a la campanya que han emprès alguns periòdics sobre'l problema del torpedejament de vapors neutrals.

Creiem que la única forma de tindre una garantia de seguretat en la navegació i per a poguer contrarestar els efectes desastrosos dels submarins alemanys i austriacs fora el incautar-se de un barco, dels 90 que hi ha entre tots els ports espanyols, per cada u dels que fossin torpedejats. De aquesta manera, sense rompre per a res ni comprometre la neutralitat, ens posaríem a la defensa de la guerra submarina i trovaríem una compensació dels perjudicis quantiosos que'ns ocasiona.

la vegada criticar-ho, retirant, també, la amistat de qualques amics? Doncs, nosaltres no ho fem, amb tot i no haver-hi vist onejar la bandera barrada, en el mentat dia, al vostre casal de la "Lliga Regionalista".

Compreneu, are, la rialleta den Werther al sapiguer el motiu de aquella "falta" comesa a casa nostra? Es millor enterar-se d'un assumpte ans de tractar-lo, creieu-ho. O sinó no parlar-ne, com nosaltres férem al enterarnos de un fet ocorregut entre dos companys vostres, dos consocis, un jove i un vell, en el qual aquest injurià al primer, en la forma en que sols ho acostumen a fer gent baixa, gent sense educació i encare amb excepcions, creieu-ho, puix que d'aquesta gent n'hi hà molta que mai per mai faltaran a lo mes gran d'aquest mon, a la mare que'ns portá al mon; i aquell home ho va fer amb lá del jove.

Ens havèu comprés?

PÓL·LUX.

MARGINAL

A "Spendius" de "La Veu de Tarragona"

N *hà dolenteries que son perdonables per la seva inconsciencia, prò n'hi hà que volen dir fatuitat, pobresa o, mes ben dit, indiquen una miseria, una lepra moral espaventable.*

Una bandera catalana s'encimalava fins a la punta del seu pal, cada festa, onejant-hi tota la jornada. Aixís tot l'any. Vingué la nota vibrant de color del Corpus. Una professor passava pel davant del pal, aquell dia desnú, de la bandera.

Era forçós d'una faisó ben ridícula, demostrar la seva descreensa les gents qui s'amparen dessota d'ella.

O tú, bon Werther, que dediques poesies als teus amics, si soc un d'ells, diga'm: Perque t'ampares dessota un pal desnú en la diada de Corpus?

Fins aquí ha parlat un tal "Spendius", que en certa ocasió, per Corpus, adreçà una de les seves "Varies" al nostre Werther pel motiu expressat al començ de aquestes ratlles, acabant el mentat individu defugint de la companyia den Werther, per que s'amparava sots un pal desnú de la seva bandera, en la diada de Corpus...

I això que en sí no tenia cap ni una importancia per a comentar ho i molt menys refugir de la companyia de un amic com feu "Spendius" motivà que nostre poeta se'ns acostés, un xic intrigat, preguntant-nos per lo succet i un cop satisfeta la seva curiositat, sonrigué i ho feu amb ingenuitat, puix que la falta fou comesa inconscienment per un dependent de la casa, acabant amb la exclamació de que be valia la pena se'n enterés ans de fer una semi-planxa en "Spendius". La descreensa en una cosa, al nostre entendre, se fa mes extensiva, mes gran sense fer-ne ostentació, fent-ho a la quieta, que no donant-hi una publicitat que no li es propia i que no es res mes que per a fer parlar a la gent. No ho creieu aixís, "Spendius". Quan de una cosa se'n escampa massa poc ne queda que valgui algo, çò és, que si de alló que no hi creieu, que no vos agrada o que ho rebutjèu, ne parlèu o ne feu befa, aixís publicament, no feu altra cosa que ajudar a la prosperitat de alló mateix que aborriu... No es aixó?

Més, diéume, què fariau si el cas se tergi-bersés? Si en el pal que cada festa hi oneja una bandera, posem per exemple el pal desnota aon s'hi aixopleguèu vos, deixés de onejar-hi una festa, per mes senyes tarragonina, la del dia de Sant Magí, què fariau en el nostre lloc o en el de Werther? Esmentar-ho i a

Tot llegint... Tot passant...

HAN passat les festes de Sant Magí de la manera mes migrada i pobre. Arribada del aigua. Gegants, professó, castell de foc, uns quants ballets d'agarrao en alguns carrers de la part alta que encare conserven el bon humor i prou, es a dir, prou no; abundancia de pols i de bruticia per tots els carrers com mai havíem vist, tament era avergonyidor. Que no podia recollir-se la pols i la brossa i regar els carrers?

Senyor Alcalde: menós pose i mes activitat home!

Ah! altre número que ens descuidavem, les grans il·luminacions a les fosques nou i acreditat sistema que te la Canadiense o Gasómetro Tarraconense de enllumenar els carrers de aquesta sempre pacífica ciutat...

Senyor Alcalde, senyor Enginyer de nostre flamant Ajuntament volen dirnos que heu fet per que al Gasómetro Tarraconense cunpleixi el contracte, perque no's burli de Tarragona? Un poc d'energia senyor Guasch.

I ara que parlem de llums. La majoria (del Ajuntament, no dels llums) no vol adquirir un Fotometre per a comprovar la intensitat del fluit, diuen que ja en té el Gasómetro. D'aixó ens queixem de que fan funcionar els foto-metres continuament, i la veritat, no ens resulta i menys amb les agravants de nocturnitat, alevosia i tapadores...

* * *

Els nostres sportistes estan de bones.

En les proves eliminatories del Campeonat atlètic de Catalunya han lograt per dos cops clasificar-se en primers llocs nostres atletes del Club Gimnàstic, sobresortint el simpàtic amic Pep Soler, primer lloc en llensament de pes i salt, seguint-lo Artigues, Nin, Godall i Melchor, tots del Club Gimnàstic.

Aires de victoria omplenen nostra primera entitat sportiva.

Nostra coral enhorabona a tots per la satisfacció donada a la nostra Tarraco que amb ells glateix de la emocio del triomf.

Hurra al Gimnàstic!

* * *

De l' Ajuntament

Sessió del 21 d'Agost

PRESIDEIX en Guasch; amb assistencia de 14 regidors.

Es aprovada l'acta de la sessió última.

Amb el despatx del dia, al donar-se compte de la proposició den Lliteras i Vallvé desestimada per la Comissió de Governació, es promou un gros debat que acaba d'una manera molt desairosa pels que porten la majoria dins el nostre Ajuntament.

Com siga que la proposició te un grós interés

pels interessos de l'Ajuntament i del poble respecte al problema del allumbrat, i com es manifest que la majoria, tot lo que tinga olor a gas, no'n vol sapiguer res, com ja ho te acreditat de temps immemorial, en Vallvé es cuida de presentar el gran combat de frente.

Comensa en Vallvé defensant la proposició amb el contracte de la empresa a la má i diu que li extranya que la majoria s'oposi a la proposició den Lliteras i séva; mes ben dit, proposició de les minories en quan dita proposició, demanant la compra d'un Fotómetro, implica la oportunitat d'anar a resoldre d'una manera práctica si la companyia dona o no el fluit que tenen contractat nostre Ajuntament i els particulars.

El cost de dit aparell es relativament reduit, doncs tan sols costa unes 200 pessetes i per aquesta quantitat l'Ajuntament pot satisfer la solució d'un assumpte que's la pasadilla de tot'hom, que's fa del tot impossible poguer-hi veure amb el llum que tenim actualment, els passeijos i carrers estant completament a les fosques, cosa que l'Ajuntament ha de evitar-ho; i no pot consebir com la majoria si oposi.

L'Orovio, com a president de la Comissió, li contesta, fent avinent que quan se va reunir la Comissió varen esser invitats els regidors i que molts d'ells varen estar conformes, doncs l'any 1906, per una proposició firmada per en Redón, Cavallé i Merola, l'Ajuntament va acordar en comprar un litrador i un fotómetro, pero va resultar que es va comprar el litrador i el fotómetro no, i aquí es demostra que no devia fer falta, des de'l moment que no es va recordar mes, i ara li extranya que els firmants de la proposició vulguin insistir en la compra de dit aparell en moments que se acaba el contracte.

En Nadal defensa el dictamen, dient que en Vallvé quan era majoria no's va cuidar de lo del llum i ara vol fer soroll per a que la Companyia el fassi callar tapant-li la boca amb ..

Diu que l'aparell val mes de mil pessetes i que l'Ajuntament no pot comprar-lo, a més de que no es necessari, tenint com té facultats de fer les comparacions amb el que té la Companyia instalat a la fàbrica.

Nega que'ls particulars tinguin cap dret de fer cap comprovació fora de la fàbrica, doncs ells no tenen cap contracte que'ls hi senyali els drets; lo que sí poden fer es demanar a l'alcalde que per medi de l'enginyer municipal es fassi una investigació, en presencia del reclamant, al fotómetro de la fàbrica.

En Piñol com a individu de la Comissió de Governació demana que's torni a llegir el dictamen, doncs lo que's va manifestar a la comissió no es cert, doncs es va dir que'l aparell que te la fàbrica l'Ajuntament en podia disposar en tot moment i fora del local; en Nadal diu que si; en Vallvé i Lliteras diuen que no; en Prat i Virgili no ho saben; i es demana que's lleigexi el contracte. El contracte ho diu ben clar que l'aparell serà a la fàbrica i avisant amb anterioritat, la companyia el posará a la disposició de l'enginyer per fer les comprovacions. ¡Planxa Nadal! Continúa en Piñol en l'us de la paraula i demana que's rectifiqui el dictamen aclarint aquest concepte, lo que queda acordat.

En Prat vol combatre la proposició i diu a en Vallvé que no ho fa per sistema, doncs, l'any 1906 va votar a favor de la compra del aparell, i també li estranya que ara en Vallvé, acabantse el contracte, vulgui fer obstrucció a les bones relacions de la majoria amb la canadenca, i acaba dient que lo que busca Vallvé, al seu entendre, es, de que ha fet moltes demandes a la companyia i no n'ha pogut conseguir cap, i per aixó fa xibarrí per veure si pesca algo.

En Vallvé, d'una manera valenta, refusa tots els càrrecs i diu que no ha demanat mai res a la Companyia, que l'únic que ha demanat en nom dels veïns de la carretera de Barcelona per a que la fàbrica posés una línia pels veïns de dita via i la fàbrica s'hi negà. Respecte a l'actitut de la majoria li ha fet molt extrany que no apoin la proposició, ja que's tracta de defensar els interessos generals de la ciutat i per lo vist la majoria l'únic que defensa son els seus interessos particulars que estan lligats amb l'empresa. Es trist i hasta cert punt vergonyós que'l

poble consenti lo que està fent aqueixa majoria, però ja vindrà l'hora que's demanarà justícia.

En vista que aqueix debat ha durat hora i mitja, molts regidors demanen que passi a votació.

En Nin demana per explicar el seu vot i diu que ell l'any 1906, va votar a favor del Fotómetro, i que si allavors nos va comprar devia ser per lo que va succeir de la bofetada que en Prat es devia cuidar d'ofegar la compra, per lo que li convingués.

En Prat dona un bot que casi que toca al sostre-mort i increpa a en Nin dient que aixó es una falta d'educació, que es l'únic que sempre ha fet en Nin.

En Nin refusa a en Prat dient que si no hagués donat ocasió no hauria succeit l'incident a que ha aludit, i que ni en Prat ni qui siga, no li fan por; en Nadal l'interromp, i en Nin diu: ni cap Abogat me fa por. En Nadal dona un bot mes alt que'l de Prat, doncs casi que arriba al campanar i encarant-se amb en Nin li diu taberner, que venent alcafolll envenera al públic i amb la calderilla dels obrers és fa ric. El escándol es formidable.

En Nin i totes les minories protesten de la intolerancia den Nadal; en Nin demana a la Presidencia que constin en acta les paraules den Nadal, qui está desconcertat, groc i afilat.

L'alcalde prega a Nadal que rectifiqui lo que ha dit; ell diu que no ha dit tal cosa i el públic tot a una diu que si; es demana el reglament i es llegeix i diu que en un cas d'aquesta manera es fa amb sessió secreta.

L'alcalde pregunta a en Nin si insisteix en que constin les paraules llesades per en Nadal; en Nin diu que per la seva honorabilitat, prega que si.

Per últim en Nadal diu, que constin en acta, però que ell volia dir que l'alcafolll es un veneno.

En Nin ho pregunta a l'Orovio si es cert, i l'Orovio no diu res.

Calmats els ànims, passa a votació la proposició votant que si, en Nin, Piñol, Lliteras, Rimbau i Vallvé.

A les nou cau el teló.

El públic va quedar molt satisfet del drama representat per en Prat i Nadal, i per la próxima estant agotades ja totes les localitats.

NOCTURN ELEGÍAC

A la senyoreta Mercè C.

Quan l'hora passa pausada
i escampa per arreu dolça quietud
amb calma lentitud;

i tot poc a poquet la lluna pàlida
fa sa via i la nit plora rosada;
i ni l'alé d'estiu mou una flor
ni'l rossinyol excels muetzin d'amo.

entona sa balada;
quan no venen a torbar l'august repòs
les remors misterioses de la nit
i la fontana per no fer brugit
raja més quedament...

i mudament...
des d'allà al cim
mon pensament, platònic, melangiós,
s'en vola poc a poc... passa l'abim,
i't cerca, i cadenciós
te troba, parpres closos...—S'ha endormit...
te besa'l front... s'esblaima en l'infinit...

i tot poc a poquet la lluna pàlida
fa sa via... i la nit plora rosada!

WERTHER.

NOVES

El passat dimecres i després de sofrir una curta enfermetat, deixà d'existir D. Francisco Peris Mencheta, fundador i propietari de *El Noticiero Universal*.

Era en Peris Mencheta forsa conegut de tothom, havent se captat en sa vida moltíssimes simpaties

Els XAROPS, HORXATES i SODES REFRESCANTS

de la antiga i acreditada casa

Esplugas

per sa qualitat i bon preu competeixen amb totes les demés marques conegudes.

FÀBRICA I DESPAT: CREU CUBERTA, 32, (E-stafrancs) BARCELONA

de tots quans tingueren ocasió de tractar-lo, esdevenint un verdader periodista popular.

Descansi en pau el distingit escriptor i rebi la seva familia, aixís com també la redacció de *El Noticiero Universal* el testimoni de nostre sentit condol.

Don Lluís Granada, president del «Club Nautic» ha tingut l'atenció, que agraim moltíssim, de fer-nos envi de uns quants exemplars del Avant-programa de les Grans Regates organitzadas per la entitat mentada, per als dies 23 i 24 del proper Setembre.

Hi hauràn una Regata de balandros, des de Barcelona a Tarragona; altres a rem, de canoes tripulades per un sol remer, de ioles a quatre remers, sense classificació de tripulacions i per a debutants; Concurs de natació, carreres de velocitat i de resistencia, de 100 i 800 metres, respectivament i ademés una Regata de bots, armats de quatre, de inscripció lliure per a tots els de aquesta matrícula.

Un aplaudiment per avençat al Club Nautic pel seu desvetllament a favor de aquest hermós i sà sport, del que fins ara estava mancada Tarragona.

En la Exposició permanent de Barcelona (Museu Industrial i Comercial. Palau del Tibidabo), en el concurs de aquest any ha sigut concedit *Diploma de honor* al nostre paísà Don Manuel Albiac, per la excelent qualitat dels productes que fabrica, cremes, ceres i tintes per al calçat, encaustics per a mobles, líquit per a llimpiar metalls, tintes per a escriure i envasos metalics.

Un dels articles als que hi ha dedicat mes activitat el Sr. Albiac, ha sigut la fabricació de la «Crema kaiser», qual producció actual excedeix de un mil·lió de capses semanals, disposant per a aixó de tots els elements que son necessaris segon les exigencies modernes, poguent se citar com a model tot quan ha montat per a aquesta industria el Sr. Albiac; a qui no podem deixar de felicitar per la distinció de que ha sigut objecte.

S'ha publicat el cartell dels Jocs Florals de Sant Martí, que ha organitzat, per al dia 17 del mes vinent, la Joventut «Els Nets dels Almogàvers», del Casal Nacionalista Martinenc.

Se adjudicaran nombrosos premis, oferts per distingides personalitats i entitats catalanes. Les composicions deuràn de enviar-se al Casal Nacionalista Martinenc, Poblet, 25, Sant Martí, i adreçades al Secretari del Jurat, per tot el dia 5 de Setembre.

El nostre volgut amic, l'alcalde de Constantí, En Feliu Martorell, ha passat per la desgracia de veure desaparèixer per a sempre a la seva tendra filla, quina mort ocorregué el dilluns darrer.

Rebi l'amic Martorell, aixís com sa atribulada familia, aquestes ratlles com alivi a la pena que han experimentat i com a prova del nostre condol per la pèrdua que acavan de sofrir.

En el quadern de la *Lectura Popular* perteneixent a aquesta setmana, s'hi publica «La lluna, segons el poble», del escriptor En Cels Gomis.

Aquesta setmana se compliren el tercer aniversari de la mort del inolvidable patrici i ilustre leader del nacionalisme republicà En Ildefons Suñol i també el del republicà català En Joan Sol i Ortega.

Divendres se reuni la Comissió de festes de l'Ajuntament per a tractar de les vinentes de Santa Tecla.

Sembla hi ha el propòsit de fer-les lo mes lluides possible comptant amb la cooperació de les entitats recreatives.

Varis amics de la Sardana, desitjant contribuir a la major brillantor de nostra festa major estan en tractes per a contractar la aplaudida Cobla «La Principal de Perelada» que donarà varies audicions en nostres paseijos i un o dos balls de gala, probablement, al Teatre Principal.

Desitjariem que tinguessin força èxit les gestions que per a lograr-ho estant fent i de quin resultat tindrem al corrent a nostres llegidors.

Se'ns assegura que En Salas i Antón ha denunciat davant al Tribunal Suprem a varis dels qui li remeteren telegrams de desaprovació del seu discurs al Parlament. Entre els denunciats se diu que hi figura la Junta permanent de l'Unió Catalanista.

Acaba de fundar-se a Lluçmajor una entitat cultural i netament catalanista, que ve a laborar per la integració de la Catalunya insular en el moviment nacionalista de la nostra terra. Demà inaugura les seves tasques amb una brillant festa catalanesca, en la cual hi figura un Certament literari, que, indisentiblement, reivindicarà la nostra parla davant dels que la viltenien. L'entitat du el nom de «Saba Marinenca» i està instalada en un espaiós estatge de la Plaça Major, n.º 7, en el qual ademés de sala d'actes hi ha local per a biblioteca i per una aula de gramàtica catalana.

Sabem que varies entitats catalanistes de Barcelona hi han enviada la seva adhesió, puix és el primer acte de pública i espontania catalanitat que es promou en les illes.

Entre l'Orfeo Barcelonés i el diputat català pels Pirineus Orientals Emmanuel Brousse, s'han creuat afectuoses lletres amb motiu de regraciari aquella entitat les gestions fetes pel parlamentari francès en pro del nostre idioma fins a lograr que fos reconegut, com a llenguatge oficial, dintre el territori de la República Francesa.

Tarragona : Imp. Llorens i Cabré : Fortuny, 4

ANTIGUA CERRALLERIA :- de la :-
Vda. de Baldomer Baró

Plaça del Rei, 7 i 10

Se construeixen tota classe de panys de seguretat, báscules, romanes, portes ondulades, i tot el ram de cerralleria artística, etc., baix la direcció den

PAURUIZ

Societat de socors mutuels
TARRAGONA I SA PROVINCIA
 dels cassos de malaltia, vellesa, invalidesa, viudetat i mort
 Inscripta en el Govern Civil i en la Comissaria general
 de Segurs, segons mana la Llei.

Director facultatiu: **DR. RABADA**
 Per a més informes dirigir-se al domicili social:
 Rambla St. Joan, 90, pral. De 10 a 12 i de 5 a 7

CLÍNICA I CONSULTORI PER A LES MALALTIES DE LA DONA

Vies urinaries, Cirurgia operatoria, parts electroterapia i analisis micro químic d'orina i productes patològics.
 Sero-Reacció de Wassermann.— Aplicació del 606.

BAIX LA DIRECCIÓ DEL DR. RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Dr. Fargas i Melge
 de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta de 10 a 12 i de 5 a 7. — Per a obrers, de 7 i mitja a 8 i mitja nit. — Per a'ls pobres, franca
 dilluns, dimecres i dissapte de 12 i mitja a 1 i mitja.

Rambla de Sant Joan, 90, entressol. — TARRAGONA

TIPOGRAFIA : DE :

LLORENS : I : CABRÉ

CARRER FORTUNY 4

: TARRAGONA :

HIMALAYA

El rei dels
 licors estomacals

FABRICANTS:

Fills de Joan Vilá Granada

MARCA REGISTRADA

Gran Diploma d'Honor en
 l'Exposició
 de Buenos Aires.

Demanèulo en els cafés i pasteleries

Indicat per a casaments,
 batetjos i banquets

Sastreria

Novitat

= DE =

Lluís Montserrat

PORTALET, 1

PLASSA DE LA FONT, 51

TARRAGONA

Casa Lliteras

Recomana al públic
 sos acreditats Cafés

Torrefacció diària

Gran assortit de articles
 del ram de ultramarins.

Garantia absoluta amb la
 qualitat dels seus gèneros.

Servei a domicili

MAJOR, 3

TARRAGONA

STOCK

Michelin i Dunlop

Accessoris i peces soltes per a
 Bicycletes,

Motocicletes

i Automovils

Olis lubricants, betzines i bujtes.
 Vulcanització i venda de Neumàtics
 i càmares per a tota classe de
 Autos

Despatx i Exposició: MASDEU i C.^a

Unió, 32 :: Teléfon 259

Garage: Unió, 45

TARRAGONA

COLMADO CENTRAL

= DE =

FREDERIC MIRET

Fruites fresques, embutits, fiam-
 bres, conserves, vins, xampanyes
 :: i tota classe de comestibles ::

UNIÓ, 28 — TELEFON 245

TARRAGONA

PAPERERIA I EFECTES D'ESCRITORI

= DE =

JOAN M. PIÑOL

Unió, 1 — TARRAGONA — Telefon 181

Gran assortit en llibres ratllats de totes menes i tamanyes : Escribanies : Plu-
 mes Stilogràfiques : Pesa-carres : Copiadors, etc : Gran novetat en pitja pa-
 pers amb rellotje veritat : Postals de totes menes i albums per a les mateixes.

PREUS SUMAMENT BARATOS

MENJADORS DEL JARDÍ

= DE =

FRANCISCO LÓPEZ

AUGUST, 15, I COMTE DE RIUS, 16

TARRAGONA

Se serveixen cuberts des de 1'50 pessetes en
 endavant i a la carta.

Hospedatges per temporada a preus con-
 vencionals.

: Habitacions amb llum elèctrica :

Hotel Internacional

Recentment inaugurat

Confort modern

COMTE DE RIUS, 17
 I AUGUST, 26
 TARRAGONA

Petit Versailles Bar de Moda

Refrescos - Cafè - Li ors - Dolços

Explendit servei

: de Restaurant :

Piano elèctric - Overt dia i nit

Rambla San Joan, núm. 49

Teléfon, 242

Tarragona

FRANCISCO COCA

Lo millor en comestibles

RAMBLA CASTELAR, 24

Corbates

i articles per a home

Gilbert Germans

PREUS BARATOS

Pere Floret

Corredor Reial de Comerç

Apodaca, 9

Sabateria

"La Mariposa"

= DE =

Joan Domenech

Calçats econòmics,
 a mida i de luxu.

PREUS FIXOS

Grans existències
 de totes mides i
 classes.

Carrer Major, 2
 Tarragona

Fàbrica de Braguers

= I DE =

Aparatos Ortopèdics

(TRENCATS)

El BRAGUER-ARTICULAR-REGU-
 LADOR sistema MONTSERRAT es
 el mes pràctic i modern per a la re-
 tensió i curació de les hernies per
 cròniques i rebelles que siguin.
 Grans existències de BRAGUERETS
 DE GOMA per a la radical curació
 de les hernies de la infància i tot lo
 concernent a Cirurgia i Ortopèdia.

ESPECIALITAT

EN LA CONSTRUCCIÓ
 DE FAIXES VENTRALS

CASA MONTSERRAT

UNIÓ, 34 — 0 — TARRAGONA

MOSTELLE

El Vermouth més
 higiènic

(RAIMOST)

Un excelent refresc

Suc de raim sense alcohol

El millor aliment en les
 malalties i convalen-
 cencia

The Grape Juice C.^o L.^d

Londres i Tarragona

Se ven per tot arreu

FERRETERIA MALLOL

Bateria de cuina :: Eines de totes classes :: Articles per
 a magatzems de vins i olis.

Objectes per a regalos — Articles per a Sports

Sant Agustí, 9 i 11. — Tarragona